

Projectplan

Stichting Vrienden van het International Gipsy Festival

Over Stichting Vrienden van het International Gipsyfestival:

Stichting Alfa organiseert al ruim 20 jaar activiteiten met als doel het behouden, uitdragen en het door ontwikkelen van de kunst, de cultuur en het cultureel erfgoed van Sinti en Roma. Vanaf 2017 worden deze activiteiten voortgezet onder de stichting 'Vrienden van het International Gipsy Festival'. In een bijgevoegde brief leggen we uit waarom.

Onze meest bekende activiteit is het jaarlijkse International Gipsy festival. Daarnaast organiseren we educatieprojecten, concerten, filmprogramma's, tentoonstellingen, en nog veel meer. Eén van onze grootste, meest in het oog springende activiteiten was het Requiem voor Auschwitz, waarmee we waarmee het tragische lot van de Sinti en Roma tijdens de Tweede Wereldoorlog in Nederland en Europa grootschalig onder de aandacht hebben gebracht.

Inleiding

De prachtige, unieke culturen van de Sinti en Roma zijn door de eeuwen heen verweven geraakt met de Europese identiteit. Invloeden van over de hele wereld zijn in hun cultuuruitingen zichtbaar; in muziek, maar ook in dans en vele andere kunstvormen. Het is ons doel om de diversiteit van deze cultuuruitingen een podium te bieden, rechtstreeks uit het hart van de gemeenschap, zeker in deze tijd van onrust, nieuwe vluchtelingenstromen en spanningen in de Nederlandse en Europese samenleving.

De samenleving is opnieuw op zoek naar culturele ankers en basis van onze waarden gemeenschap. Roma en Sinti zijn door de eeuwen heen vaak object en slachtoffer geweest van dat Europese culturele proces. Maatschappelijke spanningen zoeken een uitweg, en vaak worden culturele en etnische minderheden daarvan het slachtoffer.

Tegelijk heeft de Roma en Sinti gemeenschap juist een enorme veerkracht laten zien. De bijdragen van mensen aan het artistieke en culturele klimaat is verweven met de Europese identiteit. Op die manier is verleden en heden van de Gipsy cultuur belangrijk. Ze kan helpen inzien waar de weg van intolerantie en uitsluiting toe kan leiden. En hoe veerkrachtig culturen zijn en juist in het bijdragen van een nieuwe mix aan een gezamenlijke identiteit, met als kenmerk eenheid in verscheidenheid.

Dat verhaal is ook de komende jaren van groot belang. Waarbij we ook de unieke kenmerken van de Roma en Sinti cultuur laten zien, behouden, versterken.

2017 - 2020

Voor u ligt het projectplan 2017-2020. Vanuit onze centrale doelstelling stellen we onszelf voor de komende vier jaar de volgende doelen:

1. Het festival verankeren in de Sinti en Roma gemeenschappen: Dit doen we onder andere door de samenwerking met Roma en Sinti te intensiveren.
2. Het verhaal van de Gipsy's centraal: inhoudelijke verbreding, met als centrale thema persoonlijke verhalen van Sinti en Roma. Het herdenken van de Vergeten Genocide neemt hierbinnen een belangrijke plaats in.
3. Verjonging van de doelgroep: jongeren hebben de toekomst en zijn de sleutel tot vele andere generaties. We richten ons op een grotere invloed van jongeren in onze organisatie, op het podium en in ons publiek.
4. Verbreding van het aanbod: Naast muziek willen we ook andere kunstvormen en cultuuruitingen van Sinti en Roma een podium bieden

Deze vier doelen zijn niet nieuw, we werken al vanaf het eerste jaar samen met Roma en Sinti, op allerlei manieren. Zo hebben we in de afgelopen twintig jaar vele activiteiten georganiseerd¹ (indien gewenst kan hiervan documentatie worden nagezonden). We hebben het juiste netwerk en oneindige ervaring, maar door gebrek aan budget en mankracht is het ons niet gelukt deze activiteiten structureel in onze jaarprogrammering in te bedden. De bijdrage van het VWS helpt ons deze thema's te versterken en structureel te verankeren.

Binnen alles wat we doen is de samenwerking met Roma en Sinti essentieel. Door onze projecten geven we een breed publiek een beeld van deze bijzondere culturen, wat vooroordelen en discriminatie tegengaat en respect voor de cultuur en identiteit van Roma en Sinti versterkt. Vanuit deze samenwerking gaan we op zoek naar creatieve verbindingen tussen de lijnen die we uitzetten. Zo willen we bijvoorbeeld de lijn die we in 2012 hebben ingezet met het Requiem voor Auschwitz voortzetten door het herdenken van de Vergeten Genocide jaarlijks te laten terugkeren in onze activiteiten, zonder de opgetogen, ontspannen sfeer die onze projecten kenmerkt te verliezen. De zoektocht staat of valt met samenwerking: samen met mensen uit de Roma en Sinti gemeenschappen gaan we onderzoeken welke methodes het beste werken en hoe we de persoonlijke verhalen van Sinti en Roma zo duidelijk en sterk mogelijk kunnen overbrengen op een brede, jongere doelgroep.

We gunnen onszelf 4 jaar om deze doelstellingen optimaal te verankeren en hierin te groeien. In dit projectplan wordt beschreven hoe deze worden vertaald in de eerste vier concrete projecten die in 2017 worden uitgevoerd:

- A. International Gipsy Festival 2017
- B. Team van jonge Sinti en Roma adviseurs /ambassadeurs
- C. Jongerenorkest

¹Een greep uit projecten die we in het verleden organiseerden:

- 1) Verankering binnen gemeenschap.; vele Roma/Sinti artiesten bedachten samen met ons unieke concerten en andere voorstellingen; Spaanse jongeren bezochten Sinti-Kampement
- 2) Jongeren: talentenjacht Gipsy Talents; Jongeren Herdenkingsorkest, Gipsyfeesten voor jongeren, stagiaries
- 3) Verbreding van het aanbod: Kunsttentoonstelling 'Verloren Paradijs'; diverse filmprogramma's; dansvoorstellingen, etc.
- 4) Verhaal: talloze educatieprojecten op scholen, verhalenvertellers, Requiem voor Auschwitz

D. Educatieproject WO II

In de jaren daarna zetten we deze lijn voort. Het festival zal jaarlijks terugkeren en wanneer de activiteiten uit dit plan succesvol zijn zullen ze nog jaren worden herhaald. Na 2017 zal er ook ruimte zijn om nieuwe activiteiten te ontwikkelen, rondom herdenking liggen diverse plannen op de tekentafel, die in de komende 4 jaar worden uitgewerkt.

Project A: International Gipsy Festival 2017

Aanleiding:

Op 28 mei 2016 organiseerden we de 20^e editie van het Gipsyfestival. Tijdens dit festival wordt zichtbaar dat het Gipsyfestival een nieuwe weg inslaat: een nieuwe locatie, nieuwe samenwerkingspartners, we richten op een jonger publiek en het festival wordt gepresenteerd door nieuwe, jonge Sinti-presentatrice.

Vanaf 2017 willen we deze lijn doorzetten. Daarbij willen we actief meer Roma en Sinti jongeren gaan betrekken bij het festival, zowel muzikaal als organisatorisch (zie project B en C). Qua thematiek komt er een sterke focus op het verhaal van de Gipsy's, waarbij Sinti en Roma op allerlei creatieve manieren ons publiek een zo breed mogelijk beeld geven van hun culturen.

Omschrijving van het project

Het enige Gipsyfestival in Nederland en één van de slechts 4 festivals in Europa viert op 27 mei 2017 haar 21ste editie. Het evenement is ontstaan vanuit een grote liefde voor deze unieke culturen die we laten zien zoals ze zijn: geen opsmuk, geen tierlantijntjes, maar de puurheid van de muziek en de andere kunstvormen voortkomen uit de Sinti en Roma gemeenschappen.

Vanaf het eerste festival zijn Sinti en Roma nauw betrokken geweest, vanaf de ideevorming tot de uitvoering tijdens het festival. De samenwerking is gelijkwaardig, op basis van onderling respect. Op deze manier hebben we onze authenticiteit al vele jaren weten te behouden. En hoewel we talentvolle Nederlandse bands die zich hebben laten inspireren door Gipsymuziek niet overslaan, ligt de focus van onze programmering altijd bij muzikanten van Sinti en/of Roma afkomst.

De programmering van het Gipsyfestival is een mix van de gevestigde 'grote namen' in het genre, jonge enthousiaste bands en bijzondere en onverwachte cross-overs. We tonen de pareltjes van de Nederlandse Sinti en Romamuziek en nemen onze bezoekers mee op een muzikale reis door alle landen waar de Sinti en/of Roma zich in de loop der jaren (ooit) hebben gevestigd: van de traditionele muziek uit India, Noord-Afrika, Europa tot de nieuwe ontwikkelingen in met name de Balkan en de flamenco en de verschillende mengvormen die er inmiddels zijn ontstaan. Zo presenteren we zo de diversiteit van het genre op haar best en maken we de ontwikkelingen in de cultuur zichtbaar voor een divers publiek. Om dit te kunnen realiseren werken we samen met verschillende Roma en Sinti muzikanten uit Nederland en daarbuiten en wordt het team rechtstreeks vanuit de gemeenschap geadviseerd.

Verhaal van de gipsy's: verder dan de muziek

Vanaf 2017 komt het verhaal van de Gipsy's steeds meer centraal te staan. De Sinti en Roma die bij ons optreden zijn trots op hun cultuur en zeer gepassioneerd. We merken dat de huidige generatie Roma en Sinti meer op zoek gaat naar interactie en dialoog met het publiek. Ze willen de rest van de wereld graag bekend maken met hun cultuur en hun persoonlijke verhaal vertellen. Het Gipsyfestival wil deze beweging graag ondersteunen door producties van Roma en Sinti in al hun diversiteit een podium te bieden op het festival en zo deze cultuur voor het voetlicht plaatsen. Zowel op het gebied van de kunsten (uiteraard muziek, maar ook beeldende kunst, dans, theater, verhalenvertellers, etc.) als organisatorisch (zoals bijvoorbeeld het bereiden van Sinti-maaltijden voor bezoekers, het

programmeren en organiseren van een eigen 'Roma en Sinti-podium', of het vormgeven van een theatervoorstelling). Hierbij is het betrekken van jong talent één van onze belangrijkste speerpunten (zie project B en C).

Informeel leren over de Sinti en Roma culturen

De Roma en Sinti hebben een eeuwenoude orale cultuur. Het vertellen van verhalen werd eeuwenlang van generatie op generatie overgedragen. We willen deze vertellers een podium bieden, en waar mogelijk laten samenwerken met anderen (bijvoorbeeld muzikanten, dansers, etc.) om zo unieke voorstellingen te creëren. Maar we gaan daarbij verder dan het puur vertellen van een verhaal.

Er zijn immers allerlei manieren om een verhaal te vertellen. Bijvoorbeeld door het publiek welkom te heten met een Sinti ritueel (door water, zout en brood aan te bieden), bezoekers uitleg te geven over de prachtige jurken die zangeressen en danseressen op het podium dragen, door het publiek de kans te geven artiesten vragen te stellen of door tijdens het eten van een Sinti maaltijd de kok aan tafel te laten vertellen wat dit voedsel zo bijzonder maakt. Maar ook de kunsten vertellen een verhaal, foto's zeggen vaak meer dan 1000 woorden, een dans vertelt het verhaal van onmogelijke liefdes, een gepassioneerde vioolsolo neemt je mee in de emoties van een eeuwenoude geschiedenis. Wanneer een muzikant vertelt dat hij gitaarspelen leerde van zijn vader, die het leerde van zijn vader, vertelt hij over zijn cultuur. Wanneer een danseres uitlegt dat een bepaalde handbeweging afkomstig is uit India, leer je meer over de reizen die de Roma en Sinti door de eeuwen heen hebben gemaakt. Hiermee krijgen optredens een extra dimensie, en gaan toeschouwers veel meer betekenis zien en herkennen in wat er op het podium gebeurt.

Zo maken we het verhaal gipsy's zichtbaar op een ongedwongen en creatieve manier. De theorie noemt dit 'informeel leren'; een onbewuste manier van leren, waarbij je als bezoeker niet beseft dat je iets aan het leren bent. Je ervaart het als een groots (Gipsy) feest, en als je thuis komt beseft je dat je nu veel meer weet over de cultuur. Dit prikkelt de nieuwsgierigheid, vergroot interesse en plezier en vergroot ook de kans dat mensen regelmatig terugkeren bij andere evenementen die we organiseren. Hiermee spelen we in op de behoefte van nieuwsgierigen en geïnteresseerden om meer te leren over deze unieke culturen en zullen zelfs kenners aspecten ontdekken die voorheen voor hen onzichtbaar waren.

Doelgroepen

Tijdens het festival 2017 verwachten we 1000 bezoekers, waarvan 25 % jongeren.

Onze festivalbezoekers bestaan uit –grotweg - vier groepen. Ten eerste zijn er de Sinti en Roma zelf. Zij zijn ieder jaar vertegenwoordigd Door jongeren actief bij onze organisatie en activiteiten te betrekken verwachten we dat het aantal Sinti en Roma bezoekers groeit. Jongeren nemen immers ouders, broertjes, zusjes, ooms, tantes vrienden en vriendinnen mee.

Daarnaast zijn er drie groepen van niet- Sinti of Roma afkomst: de 'kenners', de 'geïnteresseerden' en de 'nieuwsgierigen'.

- De kenners zijn vaak al jarenlang trouwe bezoekers van het festival. Ze hebben een grote passie voor de muziek en cultuur van de Sinti en Roma, gaan voor kwaliteit en (her)kennen de meeste bands die op het festival spelen.

- De geïnteresseerden hebben een brede interesse voor verschillende culturen in de wereld en zijn nieuwsgierig naar de Gipsycultuur. De bands die op de posters staan herkennen ze niet direct, maar het woord 'Gipsy' heeft voor hen een positieve associatie, wellicht door de mystiek, het onbekende dat de cultuur voor hen uitstraalt.
- De nieuwsgierigen plannen hun festivalbezoek zeer last-minute. Soms gaan ze bijvoorbeeld mee met bevriende kenners of geïnteresseerden. Deze bezoekers komen min of meer toevallig op ons festival terecht, hebben nauwelijks of geen kennis van de Gipsycultuur of muziek, maar beleven daar wel een leuke dag. Sommigen van hen keren een jaar later terug als 'geïnteresseerde' bezoeker.

Door via de verhalen van Sinti en Roma – in welke vorm dan ook - meer informatie over de culturen met onze doelgroepen te delen, verwachten we dat onze bezoekers een sterkere band gaan voelen met de Gipsycultuur, wat de kans dat ze de komende jaren terugkeren en/of onze andere activiteiten bezoeken aanzienlijk vergroot.

Partners:

We werken samen met veel instellingen in Tilburg. Daarnaast hebben we diverse partners in Noord Brabant, de rest van Nederland en in het buitenland. Deze samenwerkingsverbanden verhogen de kwaliteit van het festival, leveren extra publiciteit op en kosten m.b.t. het realiseren van het festival kunnen worden gedeeld. Een overzicht van onze partners:

- 013 (poppodium, concerten)
- Factorium (muziekcentrum)
- Boekhandels Livius en Gianotten; (promotie)
- PortAgora (aankleding festival, mobiele exposities)
- CineCitta (promotie, vertoning van Gipsy-films)
- No Sikiriki (catering, concerten)
- Paradox (Jazzpodium, concerten)
- Circo Circolo (Circus)
- Horeca Binnenstad Tilburg (promotie / concerten)
- Vertelfestival Alden Biesen BE (expertise verhalen vertellen)
- Bibliotheek Midden Brabant (verhalen delen)
- Khamoro World Roma festival Praag (uitwisseling)
- Theaters Tilburg (PR, Concerten)
- Nwe Vorst (PR)
- Balkan Trafik! (PR, uitwisseling)

- Gitannekesfoor BE (PR, uitwisseling)
- Stichting Sintimusic
- Contour de Twern (muziekmarathon)
- Festival Mundial (PR, muziekmarathon, uitwisseling)
- Art-Fact (amateurkunst, muziekmarathon)

Planning:

2016 (voorbereiding)	
<i>Juli-december</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Aanvragen subsidies • Gesprekken met partners • Bedenken nieuwe projecten • Vormgeving programma festival 2017
2017 (uitvoering)	
<i>Januari-april</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Programma vastleggen • Afspraken maken met partners • Gesprekken met Sinti en Roma over implementatie van het verhaal van de Gipsy's • Voorbereiding van het festival
<i>Mei/juni</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Voortzetting voorbereiding van het festival • Meimaand: concerten, filmprogramma's etc. ter promotie van het festival • 27 mei: Gipsyfestival 2017
<i>Juni –december</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie • Oriëntatie op 2018 • Aanvragen subsidies

Deze lijn van vernieuwing, verjonging en het verankeren van het verhaal van de Gipsy's zal de komende jaren bij alle festivals die we organiseren worden voortgezet.

Project B: Team van jonge Sinti en Roma adviseurs / ambassadeurs

Aanleiding:

Eenzijds willen we binnen onze organisatie de stem van Sinti en Roma nog sterker laten doorklinken. Anderzijds zijn we op zoek naar manieren om een nieuwe, jongere doelgroep te interesseren voor onze activiteiten. Door Roma en Sinti jongeren actief bij onze organisatie te betrekken slaan we beide vliegen in één klap, en bieden we tegelijkertijd deelnemende jongeren de kans zich te ontwikkelen tot festival- en eventorganisatoren. Een project waarbij jongeren en organisatie veel van elkaar kunnen leren.

Omschrijving van het project:

Vanaf begin 2017 stellen we een team samen van 5 Sinti en Roma jongeren. Zij zullen de organisatie inspireren en adviseren en ons helpen een jongere doelgroep te bereiken. Daarnaast worden ze ambassadeurs van onze activiteiten en nodigen zij vaders, moeders, broertjes, zusjes, oma's, tantes, opa's, oma's, vrienden en vriendinnen uit voor de activiteiten die ze (mede) organiseren. In ruil daarvoor bieden we hen de kans om samen met ons nieuwe activiteiten te bedenken, op te zetten en uit te voeren en stimuleren hen om vanuit hun eigen interesses actief bij te dragen aan het festival, de educatieprojecten en alles daaromheen.

In de eerste maanden denken ze actief mee met het team, geven hun kijk op onze plannen en helpen die dusdanig vorm te geven dat het ook voor hen –onze doelgroep- interessant wordt. Ook doen ze onderzoek naar manieren om het verhaal van de Gipsy's, bijvoorbeeld door hun eigen verhaal, of een verhaal of thema dat voor hen belangrijk is, te verwerken in onze jaarprogrammering en/of marketing. We leggen hen casussen voor, waarbij we hen vragen stellen als 'Hoe kunnen we een herdenking bij Kamp Westerbork op 19 mei onderdeel maken van ons meimaand programma'. Hun culturele achtergrond is voor ons van groot belang; de jongeren worden door onze educatief medewerker uitgedaagd na te denken over hun eigen achtergrond, de geschiedenis van hun volk en de huidige rol van Roma en Sinti in de maatschappij. Welke boodschap is volgens hen belangrijk om over te dragen? Wat is bijvoorbeeld een goede insteek om jongeren bewust te maken van Vergeten Genocide? Met de kennis en expertise van het festivalteam zetten we deze boodschap om in evenementen voor een brede, waar mogelijk jonge doelgroep. Hiervoor krijgt het jongerenteam een eigen budget (voor organisatie en marketing) waarmee zij in overleg hun eigen activiteiten organiseren – mits deze vallen binnen de doelstelling.

Tijdens het festival en onze andere activiteiten werken de jongeren actief mee. Uitgaande van hun eigen interesses kiezen ze een vakgebied waarover ze graag meer willen leren en waarbinnen ze ervaring op willen doen, bijvoorbeeld productie, catering, marketing, administratie of educatie.

Daarnaast hebben de jongeren een ambassadeursfunctie: ze zijn het gezicht van het Gipsyfestival naar hun leeftijdsgenoten toe en vertellen vrienden, familie, burens en andere geïnteresseerden over onze activiteiten.

We werken al jaren met stagiaires en weten goed hoe jonge, onervaren medewerkers het beste kunnen worden begeleidt. We organiseerden projecten waarin jongeren actief werden betrokken, waaronder de talentenjacht 'Gipsy Talents' en het Jongeren Herdenkingsorkest. De jongeren zullen in de periode januari-juli in eerste instantie iedere 2 weken, later iedere week een middag op het kantoor van het Gipsyfestival meedraaien. Buiten die middag werken ze thuis of op kantoor plannen en ideeën uit (ongeveer ½ dag per week). In april en

mei werken ze 1 dag per week op kantoor en werken ze mee aan diverse activiteiten. De educatief medewerker (tevens onderzoeker) zal de jongeren tijdens deze periode intensief begeleiden en ondersteunen.

Partners:

- De jongeren mogen gebruik maken van ons volledige netwerk (alle partners die in dit projectplan worden vernoemd) om hun evenementen en/of activiteiten te realiseren.
- Anne Frank Stichting en Nationaal Comité 4 en 5 mei (ondersteuning bij onderzoek)

Toekomst:

De jongeren uit het team verbinden zich voor één jaar aan het festival. Jongeren die ook daarna betrokken willen blijven mogen dit verlengen met één extra jaar. Na maximaal 2 jaar meedraaien maken ze plaats voor nieuwe Roma of Sinti jongeren, zodat het team verjongend en verfrissend blijft en door de jaren heen verschillende jongeren de kans krijgen om mee te doen.

Planning:

2016 (voorbereiding)	
<i>Juli-december</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vanuit ons netwerk zoeken naar Sinti / Roma jongeren met een passie voor de activiteiten van het festival • Gesprekken met geïnteresseerde jongeren ("sollicitatie") • Samenstelling van het jongeren-team 2017
2017 (uitvoering)	
<i>Januari-februari</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Start bijeenkomsten (1 middag per 2 weken) • Onderzoek naar identiteit & interessante thema's voor Gipsyfestivalprojecten
<i>Maart</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Start wekelijkse bijeenkomst (1 middag p/w) • Plannen maken voor eigen projecten • Actief en kritisch meedenken over de plannen 2017
<i>April-mei</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Start wekelijkste bijeenkomsten (1 dag p/w) • eigen projecten concretiseren • Meewerken aan de voorbereiding van Gipsyfestival 2017
<i>Mei –juli</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Jongeren werken actief mee aan Gipsyfestival 2017 en wonen diverse andere activiteiten bij jongeren presenteren & realiseren hun eigen projecten • afronding van het projectjaar 2017 + evaluatie
<i>Juli-december</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vanuit ons netwerk nieuwe naar Sinti / Roma jongeren • Gesprekken met geïnteresseerde jongeren (sollicitatie) • Samenstelling van het jongeren-team 2018

Project C: Jongerenorkest (werktitel)

Aanleiding:

Enerzijds zien we dat er binnen de Sinti en Roma gemeenschappen een nieuwe generatie met een liefde voor muziek, zang en dans in opkomst is van jongeren opgegroeid met Gipsyjazz en traditionele Gipsymuziek. Anderzijds zijn er talloze jonge niet-Roma/Sinti muzikanten, die nooit met deze muziek in aanraking zijn gekomen.

Omschrijving van het project:

Om het Gipsytalent een podium te bieden en tegelijkertijd de gipsymuziek onder de aandacht te brengen bij een nieuwe generatie Nederlandse muzikanten, starten we met een jongerenorkest. Dit unieke orkest bestaat uit zowel Sinti en Roma als niet-Sinti/Roma jongeren. Onder begeleiding van professionele Sinti en Roma muzikanten leren zij de fijne kneepjes van de muziek. Het resultaat presenteren we op diverse podia.

Vanaf januari 2017 krijgen de jongeren wekelijks les van de artistiek leider van het project, een professionele Sinti of Roma muzikant. Daarnaast krijgen ze regelmatig gastlessen van andere Roma en Sintimuzikanten, zodat de leerlingen een breed beeld krijgen van de Gipsymuziekstijlen en kunnen ontdekken waar hun voorkeur ligt. Tijdens deze repetities oefenen de jongeren voor een concertreeks die zal starten in mei. Ze treden onder andere op tijdens het Gipsyfestival, geven een concert op 4 mei, treden op op een bevrijdingsfestival en in een Sinti-kampement.

Om dit project extra aandacht te geven nodigen we een professionele fotograaf en filmmaker uit tijdens de repetities. Zij maken maakt filmpjes, repetitiefoto's en portretten van de deelnemende jongeren, die we gebruiken ter promotie van het project en de daaropvolgende concerten. Iedere deelnemende jongere ontvangt een mooie portretfoto van zichzelf.

Doelgroep:

- Jongerenorkest: 20-30 deelnemende jongeren tot 22 jaar met talent voor muziek, zang en/of dans.
- Secundair: De concerten zullen worden bezocht door 1000 ouders, vrienden, familie en andere geïnteresseerden.

Partners:

- Sinti en Roma muzikanten uit ons netwerk (gastdocenten, artistiek leider, advies m.b.t. muziekkeuze)
- TAC Eindhoven (repetitieruimte)
- Factorium Tilburg (muziekcentrum)
- Oranjecomité Tilburg (bevrijdingsconcert 5 mei Piushaven Tilburg)
- Bevrijdingsfestivals Wageningen / Vlissingen (concerten)
- Kampement Best (locatie voor concert)
- Stichting Sintimusic (advies)

- Conservatorium Tilburg
- Muziekschool Arnhem (gastdocenten)

Planning:

2016 (voorbereiding)	
<i>Juli-december</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Scouten van getalenteerde jongeren, zowel binnen als buiten de gemeenschap • I.s.m. met artistiek leider (Roma/ Sinti muzikant) wordt de basis gelegd voor de lessenreeks en de te geven concerten.
2017 (uitvoering)	
<i>Januari-april</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Start lessen (wekelijks bij TAC, Eindhoven) • Naast de reguliere lessen zijn er regelmatig gastlessen van andere professionele Sinti/Roma muzikanten • Bezoek fotograaf / filmploeg
<i>Mei/juni</i>	<ul style="list-style-type: none"> • 4 mei: herdenkingsconcert • 5 mei: concert op bevrijdingsfestival • 28 mei: concert op het Gipsyfestival • Concert op Sinti-kampement • Daarnaast wordt er nog minimaal één ander concert gegeven.
<i>Mei –december</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Voortzetting van de lessen, zodat het orkest steeds professioneler wordt. • Concerten bij div. gelegenheden

Na 2017:

We streven ernaar het orkest ieder jaar professioneler te maken. Daarnaast is er ruimte voor nieuwe jonge muzikanten om zich in de loop van het project aan te sluiten bij het orkest.

Project D: educatieproject WO II (werktitel)

Aanleiding:

Tijdens een educatieproject rondom het Requiem voor Auschwitz kwam naar voren dat veel scholieren en docenten niet of nauwelijks afweten van het tragische lot dat ruim een half miljoen Roma en Sinti tijdens WOII moesten ondergaan. We ontdekten dat persoonlijke verhalen van Sinti en Roma die vertellen wat hun volk, hun familie tijdens de oorlog is overkomen, diepe indruk maakt op zowel leerlingen als docenten. Dit blijft beter 'hangen' dan een paar regels tekst in een geschiedenisboek, maanden later kunnen ze het verhaal nog navertellen. Daarom organiseren we in 2017 een grootschalig educatieproject en een brug slaan tussen deze persoonlijke verhalen, geschiedenis en beeldende kunst.

Omschrijving van het project:

In de periode januari-april 2017 bezoeken Sinti en Roma gastdocenten diverse scholen in Brabant. Tijdens geschiedenislessen vertellen zij over het lot wat hun volk heeft moeten ondergaan tijdens de Tweede Wereldoorlog. Iedere gastdocent vertelt zijn of haar eigen verhaal. Dit kan een verhaal zijn over hoe racisme en discriminatie om kunnen slaan in genocide, een persoonlijk verhaal over familieleden die in de oorlog hebben geleefd, of ze vertellen bijvoorbeeld hoe het voor Roma of Sinti voelt om, jaren na het einde van de oorlog, een concentratiekamp te bezoeken. De gastdocenten worden voorafgaand aan en tijdens het project vanuit het Gipsyfestival begeleid en ondersteund, zodat zij hun verhaal zo duidelijk mogelijk op de leerlingen kunnen overdragen.

Daarnaast besteden docenten in de les aandacht aan de website www.romasinti.eu, waarop verhalen van Roma en Sinti kinderen tijdens de oorlog in woord en beeld wordt verteld. Deze website en het verhaal van de gastspreker vormen samen de inspiratiebron voor een kunstwerk. Iedere leerling maakt als onderdeel van lessen beeldende kunst een kunstwerk dat het verhaal van de Sinti en Roma tijdens de Tweede Wereldoorlog vertelt. Hiermee vertellen de leerlingen deze verhaal verder, op hun eigen, beeldende manier. Op een deel van de scholen zal een Roma of Sinti beeldend kunstenaar de leerlingen helpen met het maken van de kunstwerken d.m.v. een workshop.

Op 4 mei 2017 wordt in Tilburg een grote expositie geopend van schilderijen en andere kunstwerken, gemaakt door middelbare scholieren. Klasgenoten, ouders, familieleden, burens en wijkbewoners kunnen de tentoonstelling bezoeken. Terwijl zij de kunstwerken bewonderen leren ook zij over het vreselijke lot dat zo veel Roma en Sinti moesten ondergaan.

De kunstwerken blijven de gehele maand mei gratis te bezichtigen. Voor scholen wordt er educatiemateriaal ontwikkeld en voor bezoek van schoolklassen worden speciale rondleidingen georganiseerd. Naast scholen kunnen ook amateurkunstinstituten deelnemen aan dit project.

Naast de fysieke tentoonstelling komt er ook een speciale website met een digitale tentoonstelling van alle werken die door de leerlingen zijn gemaakt. Hiermee bereiken we een nog veel grotere doelgroep.

Pilot (2015):

In 2015 werd als onderdeel van het project '70 jaar vrij' een kleinschalige pilot van dit project uitgevoerd. Een groepje van 6 getalenteerde jongeren (leeftijd 15-21 jaar) maakte onder

leiding van beeldend kunstenaar Ayla Costanje Uncu schilderijen, ieder geïnspireerd op een verhaal van de website www.romasinti.eu. De kunstwerken vormden het decor van het herdenkingsconcert dat we organiseerden op 3, 4 en 5 mei 2015, werden tentoongesteld op het Gipsyfestival en er werd een digitale expositie gemaakt, te bekijken op: <http://70jaarvrij.weebly.com/>.

Doelgroep:

- Primair: 750 Brabantse middelbare scholieren en hun docenten
- Secundair:
5000 ouders, familie, vrienden, vriendinnen, burens en andere bezoekers van de tentoonstelling

5000 online-bezoekers (digitale tentoonstelling), die via de website kennis nemen van dit project.

Partners:

- Roma en Sinti gastdocenten
- Middelbare scholen / Brabant
- Cist, Cultuurwinkel Breda en andere Brabantse marktplaatsen voor educatie (o.a. Valkenswaard)
- Nationaal Comité 4 en 5 mei
- Anne Frank Stichting

Planning:

2016 (voorbereiding)	
<i>Juli-december</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Website maken (ook voor digitale expositie) • Start ontwikkelen lesmateriaal (zowel voor de deelnemende leerlingen als voor de bezoekers van de tentoonstelling) • Voorbereidende gesprekken met gastsprekers. Tijdens deze gesprekken worden zij geholpen, ondersteund en getraind om hun verhaal op de juiste manier over te kunnen brengen op leerlingen.
2017 (uitvoering)	
<i>Februari</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Introductie van het project op de deelnemende scholen • Gastdocenten geven les op school
<i>Maart / april</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen werken aan schilderijen • Gastdocenten geven les op school
<i>Mei</i>	<ul style="list-style-type: none"> • 4 mei: opening van de tentoonstelling • Maand mei: expositie gratis toegankelijk voor publiek • Rondleidingen door de expo (voor scholieren).

Na 2017:

Wanneer het project succesvol is zal het in 2018 en daarna in andere provincies worden herhaald.